

Szóba se állj vele

*Visong neki is otthon tán gyereke,
s bóbiskol fókabajszerű atyja,
a gabonaszárt is tán megsimogatja –
itt szóba se állj vele!*

*Szóba se állj vele,
mert árulás itt a szó,
otthon lehet a becsület embere,
itt: gyilkos, elnyomó!*

Parancsra jött? Semmiről se tehet?

Lehet.

De te

*Iszonyú bünt veszel magadra,
ha csak egy pillanatra
szóba állsz vele.*

*Ülj le házad elé a padra,
sétálj az utcán, húzódj a kapualjba,
az emberek felé fordítsad arcod –
de gyűlölet
kapassa félre fejed,
ha őt megpillantod.*

*Hagyjad, hadd lássa,
milyen is arcod rándulása:
az őszinte undor moccanásai,
lezárt szádnak, behunyt szemednek
is meg kell tanulni vallani.
Másként tán víg cimborák lehetnétek,
de most halálos vétek
ha ránevetsz –*

*Szóba se állj vele,
mert árulás itt a szó -
outhon tán lehet becsülete,
itt: gyilkos elnyomó!*

1956. november 8-9.

A fönti vers – miként az összeállításban szereplő többi dokumentum többségének eredetije is – a Móra Ferenc Múzeum történeti gyűjteményében található. Még 1956 őszén szerezte be Csongor Győző, a múzeum akkori munkatársa. Szerzőjét nem ismerjük, keletkezési körülményeiről sem rendelkezünk információval. Csak annyit tudunk, hogy ez a vers is egyike volt azoknak a költeményeknek, melyek a megszállás után kézről-kézre vándorolva a forradalom és az ellenállás szellemét kívánták ébren tartani. A sodró lendületű vers jól érzékelteti a forradalom leverését követő napok közhangulatát. (Kérjük a lap olvasóit, amennyiben '56-os emlékek – fotók, kéziratok, tárgyak, röplapok – vannak tulajdonukban, jelezzék ezt a Móra Ferenc Múzeum történeti osztályán – Fekete-ház, Somogyi utca 13.)

Délmagyarország, 1991. október 22.